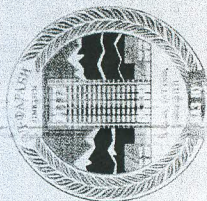

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
БИОЛОГИЯ ЖӘНЕ БИОТЕХНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ
БИОАУАНТҮРЛІЛІК ЖӘНЕ БИОРЕСУРСҒАР
КАФЕДРАСЫ

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
ФАКУЛЬТЕТ БИОЛОГИИ И БИОТЕХНОЛОГИИ
КАФЕДРА БИОРАЗНООБРАЗИЯ И БИОРЕСУРСОВ

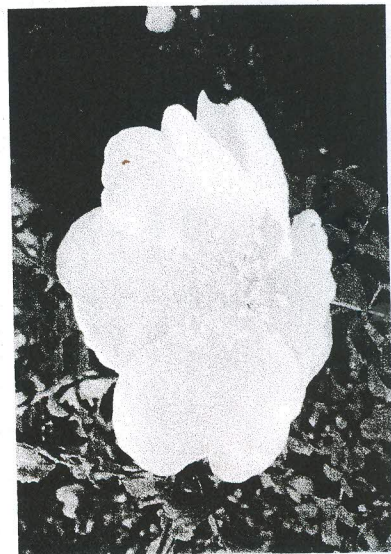
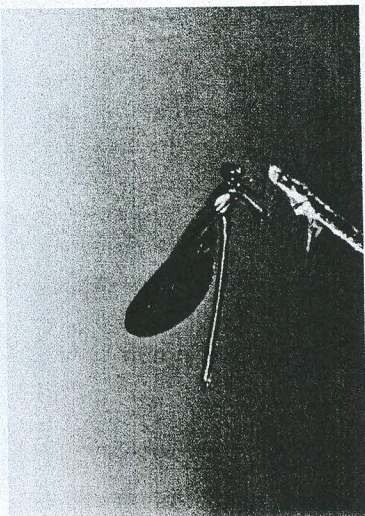
**«ЗАМАНАУИ БИОЛОГИЯ ЖӘНЕ
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
БИОАУАНТҮРЛІЛІКТІ САҚТАУДЫҢ
ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ»
Республикалық ғылыми-әдістемелік конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ**

Алматы, 24 қараша 2017 ж.

МАТЕРИАЛЫ

Республиканской научно-методической конференции
«АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ
СОВРЕМЕННОЙ БИОЛОГИИ
И СОХРАНЕНИЯ БИОРЕСУРСОВ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»

г. Алматы, 24 ноября 2017 г.

Акимбеков Н.Ш., Шерелхан Д.К. ЭНДОТОКСИННІҢ УЫПТЫЛЫҚ ӨСЕРІН ЭЛИМИНАЦИЯЛАЙТЫН ӨДІС ЖАСАУ	163
Шулембаева К.К., Чунетова Ж.Ж., Даулетбаева С.Б., Токубаева А.А. ГЕНЕТИЧЕСКИЕ РЕСУРСЫ И РЕЗУЛЬТАТЫ СЕЛЕКЦИИ МЯГКОЙ ПШЕНИЦЫВ ЮГО-ВОСТОЧНОМ РЕГИОНЕ КАЗАХСТАНА	164
3 бағыт	
Биологиялық білім беру жүйесінің әдістемелі базалық модернизациясы	
3 секция	
Модернизация методической базы системы биологического образования	
Абдуллаева Б.А., Есимситова З.Б., Жарқова И.М., Орынбаева С.С. «ГИСТОЛОГИЯЛЫҚ ТЕХНИКА» ПӘННІ ОҚЫТУ БАРЫСЫНДА ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ТӘСІЛДЕРДІ ҚОЛДАНУ	167
Аблайханова Н.Т., Ахметова А.Б., Түсіпбекова Г.А., Аблайханова Нұрзаг, Құлбаева М.С., Есимситова З.Б., Төлеуханов С.Т. ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ – БІЛІМ БЕРУ САЛАСЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕСІ	169
Аблайханова Н.Т., Ахметова А.Б., Түсіпбекова Г.А., Аблайханова Нұрзаг, Құлбаева М.С., Есимситова З.Б., Төлеуханов С.Т. ОҚЫТУ ҮРДІСІНДЕ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯНЫ ПАЙДАЛАНУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	171
Аскарлова З.А., Сраилова Г.Т., Муразахметова М.К. РОЛЬ МОТИВАЦИОННОГО ФАКТОРА В МОДЕРНИЗАЦИИ СИСТЕМЫ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ	172
Атанбаева Г.К., Гальмқызы Г., Дәулет Г.Д., Молсалықызы М.М., Жумабаева А., Исаева Н. БИОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДЕГІ ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУДЫҢ ТӘСІЛДЕРІ	174

Атанбаева Г.К., Төлеуханов С.Т., Мауленбаев А.А., Дәулет Г.Д., Молсалықызы М.М., Гальмқызы Г. БИОЛОГИЯ ПӘНІНЕН ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІ ӘДІСТЕРІ	176
Атанбаева Г.К., Төлеуханов С.Т., Молсалықызы М.М., Мауленбаев А.А., Дәулет Г.Д., Гальмқызы Г. БИОЛОГИЯ ПӘННІ ОҚЫТУДАҒЫ ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ	177
Базарбаева С.М., Динмухамедова А.С., Айзман Р.И. ИЗУЧЕНИЕ MORFOFUNKЦИОНАЛЬНЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ГОРОДСКИХ И СЕЛЬСКИХ СТУДЕНТОВ	179
Бактыбаева Л.К., Бегимбаева А. ОЦЕНКА ПСИХОФИЗИОЛОГИЧЕСКОЙ ГОТОВНОСТИ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА К ОБУЧЕНИЮ	181
Бактыбаева Л.К., Малибаева А.Э. ОЦЕНКА ВЛИЯНИЯ ЭЛЕКТРОННЫХ ГАДЖЕТОВ НА ФИЗИОЛОГИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ ЗРИТЕЛЬНОГО АНАЛИЗАТОРА	182
Бегимбаева А.А. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАЮЩИХ ТЕХНОЛОГИЙ, НАПРАВЛЕННЫХ НА РАЗВИТИЕ ПОЗНАВАТЕЛЬНЫХ ПРОЦЕССОВ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА В ДОУ	184
Большкова И.Н. БОЛАШАҚ МҒАЛПМДЕРДІҢ КӨСІБИ ДАЙЫНДЫҒЫНДАҒЫ БИОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМНІҢ МАҢЫЗЫ	185
Бостанова А.М., Исаев Г.И. БИОЛОГ МАМАНДАРҒЫНА ОҚЫТУДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАҒДЫСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ	187
Дүйсебекова А.М., Ибрагимова Д.И. «БИОЛОГИЯ» ПӘННІ ОҚЫТУДЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ	188
Есимситова З.Б., Аблайханова Н.Т., Манкибаева С.А., Баяхмет Б.Н., Абдисалимова Н. ПРОБЛЕМЫ И ДОСТИЖЕНИЯ СОВРЕМЕННОЙ БИОТЕХНОЛОГИИ	190

сауатты, жан-жақты маман болу мүмкін емес. Сабақта қолданылған жаңа технологиялардың өзәрбір мұғалімнің шеберлігіне байланысты әрқалай жүзеге асырылуы мүмкін.

БИОЛОГИЯ ПӘНІНЕН ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІ ӘДІСТЕРІ

Атанбаева Г.К., Төлеуханов С.Т., Маутенбаев А.А., Дәулет Г.Д.,
Молсадыққызы М.М., Ғалымқызы Г.

*әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті, Алматы,
Қазақстан*

Мұғалімнің педагогикалық біліктіліктің көтеру үрдісіне педагогикалық құндылықтарды, жаңа технологияларды шығармашылық іс-тәжірибелерді, ақпараттық мультимедиялық техникаларды пайдалану білім берудің тиімді, нәтижелі үрдістеріне жатады. Мұғалімнің өздігінен білім көтеру және бос уақытын дұрыс ұйымдастыру дербес жұмыс жоспарына сай іске асыру тікелей шығармашылыққа байланысты. Жаңа формациялы мұғалім кәсіби шеберлігін жетілдіретін жаңа стильдегі тұңғалық-адамгершілік бағыттарын, педагогикалық шындықты және ондағы үздіксіз іс-әрекетті, жүйелі түрде қабылдау қабілеттерін, пән саласындағы еркін бағытты меңгеріп және қазіргі педагогикалық технологияларды игеруі тиіс. Білім беру талаптарын өзгерту біліктілікті арттыру жүйесін жанапашылдандыру міндетін алға қояды, ал оның мақсаттарын жүзеге асыру біздің алдымыздағы міндетіміз. Білімді ұрпақ – болашақ еліміздің жарқынды кемелденген көшін алға бастайтын білімді де биікті жеке тұлға қалыптасуы тиіс.

Жұмыстың мақсаты: Биология пәнінен білім сапасын арттыруда қолданылатын жаңа технологияларды салыстырмалы түрде зерттеу.

Жұмыстың міндеті: Биология пәнінен оқушылардың білім сапасын арттыруда жаңа технологиялардың тиімді әдістерін қолдану арқылы бәлем сапасын арттыру;

Биология пәнінен оқушылардың білім сапасын арттыруда қолданылатын жаңа технологияларды дәстүрлі оқыту әдістерімен салыстыру.

биология пәнінен оқушылардың білім сапасын арттыруда қолданылатын жаңа технологияларды оқу үрдісіне пайдалану.

Орта буын мектептердегі жаңа технологиялар бйынша оқытудың әдіс тәсілдерін қолдана отырып, оқушылардың пәнн қызығушылығын арттырып, білім сапасын арттырудың әдістерін анықтап, нәтижесіне сай нормаларды қадағалап, ұсыныстарымызді білдіру.

Жаңа технологиялық бағдарламаның модулдерін кіріктіре отырып сабақ жүргізуді зерттеудің нәтижесінен алынған ғылыми мәліметтерге талдау жүргізіп, тұжырымдап, нәтижесі бойынша мектеп оқушыларының білім деңгейінің артуы мен дамыған тұлға қалыптастыруындағы әдіс-тәсілдерге байланысты ұсыныстарымызды басқа мектептерге ұсынамыз.

Қорыта келе, жүргізілген әдіс-тәсілдердің жиынтығы жеті модульді кіріктіре отырып, білім беру барысында оқушыларды білімді, жан-жақты дамыған, өзін кез-келген ортада көрсете алатын білімді тұлға жетілдірудің жолдарын игергенде ғана мақсатымызға жетуге болады.

БИОЛОГИЯ ПӘНІН ОҚЫТУДАҒЫ ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ

Атанбаева Г.К., Төлеуханов С.Т., Молсадыққызы М.М.,

Маутенбаев А.А., Дәулет Г.Д., Ғалымқызы Г.
*әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті, Алматы,
Қазақстан, farmen_tadina@bk.ru*

Модернизация стратегиясының басты мақсаты еңбек нарығының конъюнктурасына тәуелді жаңа аралас мамандықтарды игеру мен қолдана білетін әлеуметтік мобильді мен әлеуметтік салауатты тұлғаны қалыптастырудағы болып табылады.

Орта мектеп оқушыларының кәсіби бағытын жаратылыстану ғылымының саласына бұру ең актуальды проблема болып табылады. Ғалымдардың ойынша соңғы онжылдықта жаратылыстану-математикалық пәндерге оқушылардың қызығуы төмендегені байқалады. Мұндай құбылыс ғылыми-техникалық жағдайларда, инновациялық процесстерде және қоғамды глобалды ақпараттандыруда

парадоксальды болып табылады. Зерттеулер нәтижесі бойынша сұраққа алынған оқушылардың 60,2 % бұл пәндердің болашақта қажетсіз екеніне жүгінеді. Оқушылардың аздаған көлемі (5,3%) сабақтан алған ақпаратты олар бұдан бұрын телебағдарламалар, журналдардан және кітаптардан игеріп болғанын айтады. Ал 34,5 % оқушылар бұл пәндердің қиындығына және өздерін қиын тапсырмалармен бас қатырғысы келмейтінін айтады.

Қазіргі таңда құрастырылған таңдамалы пәндердің ішінде, жалпылама потенциалға ие, оқушыларды пәнді тереңдете оқуға бағыттайтын фундаментальды және методологиялық мағынасы бар курстар өте аз. Бұл мәселенің орнын толтыру үшін биологиялық білім беруде «Геронтологияға енгізу» таңдамалы курсының шығаруды ұсынамыз.

Бұл курсты енгізудегі басты мақсат оның теориялық және қолданбалы сипатын игере отырып, анализ жасау, салыстыру, анықтау, атау, түсіндіру, ақпаратты түрлендіру және де оны жалпылап, систематизациялауды үйрену.

Алға қойған мәселелердің шешімін табу үшін келесі зерттеу әдістерінің кешенін ұсынамыз: теориялық - ғылыми және оқу-методикалық әдебиеттеріне анализ; зерттеу нәтижесін жалпылау және систематизациялау; эмпирикалық – кальптастыруды эксперименттер; жаңа технологияларды қолдану және педогогикалық бақылау; математикалық – экспериментальды мәліметтерді статистикалық өңдеу, эксперимент нәтижелерін графикалық және таблицалы интерпретация, ранжирлеу.

Жоғарғы сынып оқушыларын биологиялық дайындауда оқу материалының систематизациясының жетіспеушілігі қажетті нәтижеге жетудегі практикасы қиындауда. Қорыта келе, биологиялық білім беруді кәсіптендіруде таңдамалы курстарды шығаруда объективті қажеттілік туындап тұр, бұл курстарды белгіленген жетіспеушіліктерді жоюға, және де оқушылардың білімін тереңдетуге және олардың дағдысын жақсартуға бағытталған.

ИЗУЧЕНИЕ МОРФОФУНКЦИОНАЛЬНЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ГОРОДСКИХ И СЕЛЬСКИХ СТУДЕНТОВ

¹Базарбаева С.М., ²Динмухамедова А.С., ²Айзман Р.И.

¹ Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилёва,
² Новосибирский государственный педагогический университет,
ssdarina@mail.ru, dinnikhamedova_as@yem.kz

В настоящее время подчеркивается необходимость проведения комплексных исследований морфофункционального статуса обучающихся, которые позволяют на донозологическом уровне осуществлять оценку текущего состояния и структурно-функциональных сдвигов в деятельности систем организма в период адаптации к обучению в зависимости от предшествующих условий жизни (Ю.В. Смирнова, Д.З. Шибкова, 2008; О.Г. Литовченко, 2009; Шибкова, П.А. Байгузин, 2011, Р.И. Айзман с соавт., 2012).

В связи с этим целью исследования является изучение морфофункциональных показателей городских и сельских студентов.

Проведено комплексное изучение морфологических и функциональных показателей организма юношей и девушек 17 – 18 лет. Всего было обследовано 400 студентов, обучающихся в Северо-Казахстанском государственном университете им. М. Козыбаева (200 юношей и 200 девушек).

Результаты исследования показали, что имеются выраженные межгрупповые и индивидуальные различия. Антропометрические исследования тотальных размеров тела установили целый ряд соматических особенностей, которые определяются значительным влиянием места прежнего проживания. Более высокие значения массы тела и окружности грудной клетки имеют сельские жители обоего пола. Длина тела выше у городских жителей во всех исследуемых группах. Проведенная оценка массо-ростового соотношения (по индексу Кеттелле) у девушек показала, что во всех исследуемых группах индекс находился в пределах возрастно-половой нормы, однако он был достоверно ниже в группе городских студентов, что свидетельствует о менее плотном телосложении девушек